

8.3.2021

Kunnskapsdepartementet

Deres ref. 21/1296

Kunnskapsdepartementet vil forlenge reglene uten innholdsmessige endringer fra 1.juli til 10. november 2021, på grunn av den uforutsigbare smittesituasjonen. Vi merker oss at det i høringsnotatet understrekes at det ikke åpnes for tilpasninger lenger enn det som er nødvendig på grunn av smitteverntiltak, selv om loven forlenges. Dersom vaksineringen går som planlagt, antar vi at det ikke vil være behov for å forlenge loven ytterligere for skoleåret 2021-2022. Det er viktig at planer ivaretar muligheten for å uten forsinkelser kunne gå tilbake til normalt drift så snart det er mulig.

Vi viser til våre tidligere høringsuttalelser knyttet til endringer i Opplæringsloven for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av Covid-19, av hhv. 26.3, 14.4, 28.4, 6.5 og 21.9 i fjor. Våre innvendinger, bekymringer og motforestillinger som er ytret i tidligere uttalelser, gjelder fortsatt. Oppsummert mener Norsk Lektorlag:

- Målet må være å gi god opplæring med en forsvarlig arbeidsbelastning for de ansatte. Skolene er ikke ressursmessig rustet for situasjon med doble opplæringskrav (som både gult og rødt nivå kan innebære).
- Forskriften må sørge for at kvalifiserte vikarer settes inn. Manglende vikarer innebærer at elevene ikke får de timene de har rett til, og at elever med enkeltvedtak om spesialundervisning ikke får de timene de er tildelt. Lektorene er overarbeidet. Det er behov for en tilføyelse i forskriften (nytt fjerde ledd): *Skolene skal så langt som mulig sørge for at vikarer settes inn ved fravær.*
- Det er behov for et tillegg i forskriften (nytt første ledd): *Opplæringens fag- og tidsfordeling skal forholdsmessig gjenspeile ordinær fag- og tidsfordeling så langt det er mulig.* Det kan i tillegg være behov for å styrke opplæringen for elever i fag og emner der faglærer ser behov for det.
- Første ledd i § 8-2 kan med fordel gjentas innledningsvis i forskriftens § 3 (1) a: *«I opplæringa skal elevane delast i klassar eller basisgrupper som skal vareta deira behov for sosialt tilhør.»*
- Vi ser behovet for forlenging av justeringene av opplæringsloven, men savner et tydelig regelverk for gult nivå. Vi trenger tydelige regelsett for henholdsvis gult og rødt nivå. Vi viser her til vårt separate forslag til Utdanningsdirektoratet om dette, og ser frem til reviderte, tydeligere og mer spesifikke smittevernveilederne for skolen. Staten bør også endre sine anbefalinger til et krav om at skoleiere utarbeider konkrete og tydelige differensierte lokale beredskapsplaner for ulike smittenivå.

Som vi har påpekt i vårt høringssvar 6. mai 2020 er det i tillegg fortsatt like viktig at skolene har oversikt over elevens deltagelse i opplæringen, at manglende deltagelse i opplæringen både kan føre til at faglærer mangler grunnlag for å sette karakter i faget, og også kan påvirke vurderingen i orden og oppførsel.

De økonomiske konsekvensene er utilstrekkelig vurdert

Norsk Lektorlag er dypt bekymret over at Kunnskapsdepartementet i høringsnotatet antar at forlengelsen i seg selv ikke har betydelige økonomiske konsekvenser.

Kunnskapsdepartementet nevner kun ekstra bemanning i høringsnotatet, men har utelatt ekstraoppgaver som representerer vesentlig merarbeid som lærerne ikke får betalt for.

I skolen har pandemien også økonomiske konsekvenser knyttet til:

- merarbeid ved overganger mellom trafikklysnivåer,
- merarbeid ved digital undervisning,
- merarbeid ved undervisning i flere klasserom

- merarbeid med både fysisk og digital undervisning

Våre undersøkelser viser tydelig at svært få skoler setter inn nok vikarer, og at så å si ingen (3,5 %) får betalt for ekstraarbeidet de da må utføre selv. I november 2020 arbeidet halvparten av lektorene den siste måneden fortsatt mer enn normalt, av dem som jobbet ekstra, arbeidet nærmere 3 av 10 (27,1 %) 7-12 timer ekstra hver uke. Dette ifølge Norsk Lektorlags medlemsundersøkelse om smittevern og merarbeid 06.-09.11.2020. (N=1891)

Regjeringens tydelige anbefalinger om at skolene må sette inn nødvendige ressurser til koronarelatert ekstraarbeid er etter vår erfaring i liten grad fulgt opp av skoleeierne. Dette har nådd et punkt der arbeidssituasjonen ikke lenger er holdbar, særlig i de områdene som i lange perioder har vekslet mellom smittevernveilederens ulike tiltaksnivåer.

Norsk Lektorlag mener det er utilbørlig at lærere utsettes for varig merarbeid uten noen form for kompensasjon. For noen gir dette også en arbeidsbelastning som er helsemessig uforsvarlig. Disse økonomiske konsekvensene, og skoleeiers plikt til å ta ansvar i situasjonen, må tydeliggjøres dersom unntakene skal forlenges.

Med vennlig hilsen

Rita Helgesen
leder
Norsk Lektorlag